

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apore Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Tot chestia școlilor din Brașov.

(*) Domnii Diamandi Manole și George Pop publică în Nrul de Duminecă (21 Nov. 3 Dec.) al „Tribunei Poporului” un răspuns la cele ce s'au scris în diarul nostru sub titlul „Procesul bisericei din Brașov” și „Miseriile din Brașov”, articoli, pe cari îi numesc un „mixtum compositum” — termen chiar potrixiv în gura comercianților, „un mixtum compositum de lucruri în preponderanță neadeverate și numai în puțină măsură adevărate”.

Nu scim ce li-se pare d-niei lor că n'ar fi adevărat în cele ce am publicat noi, pentru-că nu ni o spun, ceea-ce cu părere de rău vedem însă din răspunsul amintit este: că domnii D. Manole și G. B. Pop, insistă și mai departe în renitența lor, față cu o cauză atât de ponderosă cum este procesul bisericei Stului Nicolae din Brașov, și numai ea se-și pôtă justifica la vedere atitudinea înaintea celor neorientați în cauză, bagă în joc și școlile din Brașov, cari absolut nimic nu au de a face cu procesul intentat, și cari chiar dacă s'ar afla străini, cari ar voi să le încurce în proces, toți Români ar trebui să protesteze sus și tare, pentru că școlile nu au să pretindă dela nime altul mijlocele materiale pentru subsistență, decât numai dela susținătorii lor, cari sunt parochiile gr-or. române din Brașov-Scheiu și din Brașov-Cetate.

Ca membri ai parochiei din Brașov-cetate vin ei să ne combată pe noi în chestiunea procesului intentat de „parochia din Scheiu-Brașovului”, afirmând că „în numele școlilor” nime nu pôte să dea în judecată statul român, fără „procură în regulă din partea reprezentanțelor ambelor bisericei proprietare”.

Afirmat'am noi vr'odată contrariul acestei aserțiuni?

Nici-odată! Pentru-că noi n'am admis și nu admitem, că școlile din Brașov ar pute figura ca *parte litigantă* în acest proces!

Noi admitem actoratul numai *parochiei dela biserica Stului Nicolae din Scheiu*, pentru-că nu școlile din Brașov, ci parochia din Scheiu a fost proprietarul moșiilor și a beneficiilor, al căror equivalent formeză substratul procesului.

Pentru noi nu textul subscrisiei reclamațiunei înaintate la tribunalul de Ilfov de d-nii advocați T. Maiorescu, V. Lascar, și D. Dicescu a fost normativ, ci textul *reclamațiunei însași*, în care *nici amintire nu se face de școle*.

Adausul ce-l pun d-nii advocați la titlul comitetului parochial, cu vintele: „*reprezentând tot odată școlile române din Brașov*” — dacă nu provine din nebagare de sémă în fuga condeiului, fiind acesta în consonanță cu §. 17 din statutul organic cu privire la școlile parochiei — este un esces de precauțiune, pentru-că într'una din legiile speciale, relativ la renta din chestiune, în loc de biserica Stului Nicolae figureza școlile române din Brașov.

Pentru de a pretinde însă și aceea sumă în numele parochiei din Scheiu, nu este nevoie ca comitetul aceleia să repesinte totodată și școlile comune, pentru că și când s'a votat acea lege, nu s'a stabilit renta școlilor pe basa chrisóvelor ce le-ar fi avut înseși școlile, ci pe baza acelor documente publice, cari servesc drept basă procesului intentat, și cari sunt proprietatea parochiei din Scheiu dela biserica Sântului Nicolae.

Adausul superfluu este deci numai o greșală, carea până la pertractarea procesului se pôte emenda, fără alterarea meritului cestiunei.

Emendarea avea drept să o pretindă ori-care din comitetele parochiale

ale ambelor parochii proprietare ale școlilor, și decă dd D. Manole și G. B. Pop n'au avut altă durere, decât aceea, că procesul s'a intentat, cu séu fără intențiune, și în numele școlilor fără ca parochia la care aparțin dnii lor să fi dat procură dlor advocați Maiorescu și soții, n'aveau decât să esopereze întrunirea comitetului parochiei din Brașov-cetate și să provóce un conclud prin care se reflecteză dnii advocați la greșala ce subverséză în subscrierea reclamațiunei, și suntem convinși, că dnii advocați în urma reclamațiunei comitetului parochial, emendau greșala.

Dar, precum dovedesce pășirea în publicitate a d-niei lor, scopul n'a fost emendarea greșelei, ci zădărnicierea a procesului intentat statului român.

Pentruce?

Pentrucă:

„d-nul D. Sturdza a promis în importantul seu discurs ținut în ședința senatului român din 30 Aprilie 1898, că va regula această afacere, și astfel va face, ca se-și capete școlile din Brașov renta ce li-se cuvine, dar nu prin judecată, ci pe cale diplomatică. Și ei au firma convingere că numitul domn președinte al ministerului român își va împlini promisiunea dată în condiții atât de solemne și în fața lumii. Pentru dênșii acesta este o garanță cu mult mai sigură, decât rezultatul problematic al chemărei în judecată a statului român.... căci ei sunt convinși, că a da în judecată pe statul român, pe binefăcătorul bisericilor și școlilor noastre, pe lângă aceea, că constituie o ingratiitudine neomenosă, este totodată un lucru cu consecințe incalculabile, rezultatul proceselor, mai ales față cu un stat, fiind foarte îndoielnic”.

Am cetit și noi memorabilul discurs rostit de d-nul D. Sturdza în ședința senatului român din 30 Apr. a. c. și publicând părțile esențiale din el în nr-ii 51 și 52 ai diarului nostru, l-am apreciat cu tótă simpatia.

Domnul D. Sturdza însă, ca un bărbat de stat consumat, a vorbit de

școle numai așa cum între împregiurările date se pôte vorbi, și precum în faptă și după drept, pe basa documentelor publice stă lucrul.

A făcut istoricul donațiunilor făcute de domnii Moldovei și Terii-Românești, bisericei Stului Nicolae din Brașov, de moși donate, cari „cu timpul au fost vëndute de statul român, ca moși domnesci, a căror destinațiune se uitase”.

„Suntem datori — dice d-nul Sturdza — această sumă pentru moșiile de cari statul român a dispus și a profitat”...

„Guvernul român nu are să dea subvenții bisericei și școlii Stului Nicolae din Brașov, acei guvernul român e dator cu o rentă acelei biserice și școlii, pentru anumite bunuri, ce din împrejurările timpului au fost luate și vëndute de Statul român”.

„Trebuie să căutăm să convingem guvernul maghiar, ca să admită plata acestei rente, fiindcă o datorim în mod cert și onest acelei biserice și școle”.

Vedeți domnii, că dl Sturdza nu vorbește în memorabilul discurs la care v'ați provocat, de școlile comune a bisericilor Sântei Adormiri și Sântului Nicolae din Brașov, cari ca atari n'au nici un titlu de drept la o rentă dela statul român, ci la primul loc de biserica Stului Nicolae, ale căreia au fost moșiile „vëndute de statul român”, și numai în al doilea loc de școlile ei.

Dacă Dvóstră, cari atât de încântați sunteți de „calea diplomatică”, nu pricepeți rațiunea acestei distincții, fiți buni și nu ve obtrudeți de apărători ai bărbatului de stat Sturdza, căci decă va avea nevoie, se va sci el apăra mai bine, decât cum îl aperați Dvóstră.

Nu vorbește d-nul Sturdza nici de aceea, că „nu prin judecată, ci pe cale diplomatică” va căuta să convingă guvernul maghiar, ca să dea plata reutei ce o datoresce statul român bisericei și școlii Stului Nicolae.

Credeți Dvóstră, că între împregiurările politice dela noi, va fi mai

FOIȚA.

Agata Bârsescu

Sibiu, 16/28 Novembre, 1898.

Sibiul a avut deosebită onóre de-a saluta în sinul său un distins óspe, pe binecunoscuta artistă tragediană Agata Bârsescu, carea de Mercuri până Duminecă a dat în teatrul germán de aici un ciclu de cinci reprezentațiuni alese, cu sucursul trupei directorului Bauer.

Atmosfera artistică, ce a domnit în decursul acestor zile atât în societatea română, cât și cea străină, mă îndemnă a scrie aceste rânduri, reîmprospătându-mi în memorie versurile poetului german *Uhland* din poeziile lui patriotice:

„Man rettet gern aus trüber Gegenwart

„Sich in das heitere Gebiet der Kunst.”

Și într'adevăr atât de mult se potrivește cuprinsul acestor rânduri la referințele actuale ale societății române din Sibiu, la dispozițiunea generală a societății.

De-oparte casuri triste de mórte au adâncit în doliu pe cele mai multe familii fruntașe ale societății române; de altă parte casuri de bólă grea au aruncat asupra altor

familii vëlul unei indispozițiuni apăsătoare, carea se măreșce și ridică în intensitate prin tabloul general, ce ni-l ofere tómnă năințată și mai ales prin disgustul, ce se deștépă în noi, veđend în cursul lucrurilor românești deslănțuirea atâtor patimi scârbóse în jurul unor chestiuni, cari ar tribui să ne fie tuturor scumpe mai presus de tóte, dând atât de mult drept poetului, care ne-a înfierat cu mustrea „*mici de suflet, mari de patimi*”. Morositate în dreapta, morositate în stânga; o dispoziție posomorită preste tot.

În mijlocul acestei actualități de indispoziție generală ni-a venit de odată un balsam de mângăiere; pe orizontul nostru noros s'a ivit o stea luminosă pe neasteptate, și prin urmare ne-a surprins cu atât mai plăcut, căci ni la înseninat, și ne a procurat și nouă mai multe momente de elevațiune sufletescă, ne-a făcut resuflarea mai ușoră.

Aeeste momente de înseninare au tost reprezentațiunile artistice ale binecunoscutei și de notațiunea româneșcă iubitei tragediene Agata Bârsescu.

Este în general cunoscut, că arta este cimentul, care împreună idealul cu realitatea, este mângăierea, carea ușurează și domolesce amarul victiei. Artă este barca, care duce sufletul nostru în împărăția visurilor, în acel ocean admirabil, ale cărui unde domóle lé-

gână sufletul nostru în plăceri nemărginite, ce se ridică până la estas.

În asemenea lume au petrecut cei ce au asistat cu atențiunea cuvenită la predarea pieselor teatrale din pomenitele zile. Vocea petrunđetóre, dicțiunea curată și plină de farmec, declamațiunea neîntrecută a artistei nóstre, mișcările ei grațioșe și cu șic, redarea celor mai variate scene și stări sufletesci, te influințeză întru atât, încât voința ei te pörtă ca valurile nrării după bunul plac și te trece prin dispozițiile și sbuciumările sufletesci, pe care artista le resimte. Voința ei dominéză totul, ér publicul ascultător este un material, pe care îl farmecă, sugerându-i stările sale sufletesci. Par'că te ridică o mână nevedută din nádiful apăsător în regiuni sublime, unde domnesc formele cele mai frumoșe, unde bucuria o simțesci mai curată, unde chiar și suferința perde din asprimea ei, prefăcându-se într'un sentimentalism domol.

Am admirat pe d-nișóra Bârsescu mai mult în „*Medea*” tragedie de Grillparzer, în „*Odette*”, dramă de Sardou, în „*Hero și Leandru*” de Grillparzer; și anume în scenele cele mai pline de sentimente, cele mai tragice. În *Medea*, când e silită a părăsi casa soțului ei, scena de despărțire este sfâșietóre. Părășesce casa, care din belșug dispune de tóte și pléacă cu

cât e pe ea în lumea largă și nesigură. De nicăiri nici o speranță, nici o mângăiere. Unica ușurare o spera în aceea, că dóră unul din 2 copii se va decide se vie cu dênșea. Se prezintă copiii; iubirea de mamă se măreșce la privirea lor, dar acestia se feresc, fug de ea, nici unul nu vrea s'o urmeze. Predarea acestei scene o face cu atâtă naturalitate, încât — cu drept cuvânt — critica nepreocupată susține, că preste *Medea* Agatei Bârsescu ađi nu se ridică altă artistă.

Tot atât de escelentă a fost în scena din *Odette*, unde soțul, pe care de mult îl părăsise, fiind respinsă pentru necredință, îi dă voie să se întâlnească cu unica lor fică, acum deja fată de mărit, ba fidanțată chiar, dar carea ținea pe mumă-sa înecată în mare. Tatăl fetei îi spune, că femeea, cu care în curând va face cunoscință este o cunoscută bună a mamei sale. Scena acestei întâlniri numai simți se pôte, ér descrie nu. Interesul ce-l arată fetei față de mă-sa prin întrebările, ce le punea dómnea presupuse străină, dar de fapt mamei sale, destéptă cele mai varii mișcări în sufletul omului, și mai ales în al mamei, Copila îi arată din përul mamei, îi cântă cântecul predilect, îi reamintesce tóte scenele câte pot să atingă cele mai ascunse colțuri ale iubirii de mamă. Femeea se reține a descoperi, fie și prin deslănțuirea

ușor pentru d-nul Sturdza numai rădîmat pe vechile hrisóve, s'è convingã pe guvernul magiar, cã renta din cestiune este o datorie certã și onestã a statului român cãtrã biserica S-tului Nicolae din Brașov, decãt decã pe lângã hrisóve va putea produce și sentința judecãtoréscã, pe basa cãreia biserica S-tului Nicolae, în cas de necesitate, va putea încassa acea rentã dela statul român pe calea execuției și fãrã învoirea guvernului magiar?

Decã o credeți și asta, cutezãm a afirma, cã nu o pòte crede un bãrbat de stat ca d-nul Sturdza, și cã Dvóstrã îi faceți fórtè reu serviciu, când îl omoriți cu dragostea.

Noi din contrã, credem, cã d-nul Sturdza n'a abandonat cauza dela 30 Aprile încóce, ci a fãcut ce a putut pe cale diplomaticã, dar a dat de pedeci neprevédute, și pentru aceea nu se vede nici un rezultat al intervenției lui.

Și dacã reprezentanții bisericei S-tului Nicolae și-au pierdut rãbdarea, și pòte și speranța, de a putè obține un rezultat bun pe cale diplomaticã, și au pornit pe calea, care este deschisã pentru ori-care creditor față cu debitorul seu, noi nu ne mirãm, pentru cã averea proprie a școlólor, pe carea Dvóstrã pe nedrept o evaluați la fi 800.000, nu este suficientã pentru acoperirea budgetului școlólor, ér nici dvóstrã, nici parochia dvóstre ca comproprietarã, nu-și deschide punga pentru acoperirea deficitului, ci numai biserica S-tului Nicolae, deci ea trebuie s'è stãruiascã, ca în timpul posibil cel mai scurt s'è asigure renta avută, ca prin asta s'è salveze existența „falei neamului nostru“, pentru care „pãrinții dvóstre au adus atãtea jertfe“, nu înse și dvóstrã, deși ve lãudați fãrã a dovedi.

A fost un lucru superfluu povestirea istoricului înființãrii școlólor din Brașov, numai pentru a dovedi, cã parochia din Brașov-cetate este comproprietarã a școlólor, și cã tot atãta drept are la administrarea averi școlólor, cãt are și biserica S-tului Nicolae, pentru-cã asta nime nu o trage la îndoialã.

Din momentul ce renta bisericei S-tului Nicolae este transpusã din partea acelei biserici la eforia școlólor, aceea formézã averea școlólor, și reprezentanța școlólor, care este compusã în numèr egal din membrii ambelor parochii, dispune de ea.

Pãnã atunci însè, acea rentã este numai proprietatea bisericei S-tului Nicolae, și nici dnii Diamandi Manole și G. B. Pop ca particulari, nici parochia la care aparțin d-nialor, n'au s'è ingereze în modul, cum proprietarul voiesce s'è asigure renta pentru totdeuna!

Un pledoar advocațial întreg publicã d. D. Manole și soțul contra legalității procurei date de comitetul parochial dela Stul Nicolae, și pentru-ca s'è și presente motive plausibile pentru cei-ce pornesc dupã frãse, nu se sfiesc a se institui de interpretatori ai statutului organic.

Pe lângã tot respectul, ce-l avem față de persoanele d-lor, nu-i ținem competenți în acéstã materie.

Nu neguțãtorii sunt chemați s'è interpreteze legi.

Dacã aflã d-nialor, cã unii ȘȘ. ai statutului organic nu sunt destul de clari, adreseze-se cu rugarea cãtrã acela, care a fãcut legea, cãtrã congresul nostru național-bisericesc, și acela va interpreta ce va fi de interpretat, precum a fãcut și în trecut.

Pentru noi, cari ținem cã conculul sinodal din 17/29 Maiu este suficient, ca comitetul parochial din Schei s'è intenteze procesul, nu impòrtã din ce motiv a fost convocat sinodul parochial disolvat la 25 Octobre pentru gãlãjia provocatã de d-nul Goldiș și soții, și dacã într'adevèr ar fi fost convocat ca s'è mai iee un nou concul pentru darea în judecatã, considerãm lucrul de un esces de precauțiune față cu o ținutã eventual ostilã a guvernului din România, ceea-ce noi însè, nici chiar dupã agitațiunea inițiatã de dd D. Manole și soțul, și continuatã în „Voința Naționalã“ și în „Tribuna Poporului“, nici astãzi nu presupunem despre guvernul din România.

Noi suntem aplicați a crede și afirmațiunea d-lor D. M. și soțul, cã „pentru acoperirea speselor împreunate cu înființãrea școlólor, au contribuit și garantat apròpe numai membrii parochiei din Brașov-Cetate“.

Astãzi însè durere, nu este așa. Succesorii acelor bravi comercianți, au pòte mai multã carte decãt pãrinții lor, ba unii știu chiar și latinesce, dar cea mai mare parte a serãcit, ear carii s'au îmbogățit nu mai au acel zel creștinesc și românesc cãtrã școlé, care l'au avut bêtrânii.

Astãzi dela parochie nu mai dau nimic pentru susținerea școlólor, ba chiar și biserica proprie și-o au fãcut cu colectã și pe datorii, ear la colectã unii din cei mai avuți au subscris sume considerabile, dar când a fost la platã, n'au dat nici un crucer.

S'è o nege asta d-nul D. Manole, decã o pòte.

În fine se descarcã dnii D. Manole și G. B. Pop asupra consistorului pentru acte oficiale, care pe cale publicisticã nici se pot repara, nici se cuvine s'è desbatã, cel puțin nu în mod pãtimaș și vãtmãtor pentru autoritățile superioare bisericesci, cari fãrã motiv sufi-

cient nu recurg la mijlòce estreme disciplinare.

Pe acest teren nu-i vom urmãri. Nu putem tăcea înse la insinuarea a tendențioasă și pécãtósã, cã: „Tot cu scirea și inițiativa consistoriului s'a adus chestia școlólor în parlamentul român la discuție, și astfel s'a provocat intervenția și ancheta guvernului“.

Astfel a denunciat la guvern pe autoritățile nòstre superioare și supreme bisericesci și jurnalisticã maghiarã și toți șpionii.

Pòte inconșcii, dar pentru acestia fac bune servicii dnii D. Manole și G. B. Pop și acuma, și nu pentru d-nul Sturdza, nici pentru delicata cestiune a școlólor din Brașov, precum își dau aerul.

Dacã le place acest rol, s'è le fie de bine!

2 Decembre n. în Sibiu. Țiua de 2 Decembre, a iubiului de 50 de ani de domnie a Maestãții Sale Monarhului, s'a serbat și în Sibiu în modul liniștit impus de doliul mare, ce acopere încã augusta familie și capul ei iubilat, — presintãndu-s'è mai mult ca o sèrbare a bisericilor și a miliției.

În presara țilei musica militarã, care dela tragica mórte a împèrãtesei regine, nu mai cântase în public, — a trezit de nou și a atras asupra-i iarãși atențiunea cetățenilor, pornind la órele 8 din casarmã, cãntãnd prin strada Cisnãdiei spre Piața mare, iar în piața oprindu-s'è și cãntãnd superb și puternic imnul casei imperiale „Gott erhalte... A plecat apoi și a percurs stradele: Pintenului, Urezului, Piața micã, Măcelarilor, Berg, și alte strade mai din centrul orașului, intonãnd festival imn întocmit în chip artistic pentru marș.

În zori de ț 12 bubuituri de tun descãrcate pe cãmpul dela marginea S. O. a Sibiului, vesteau țiua de sèrbãtòre, iar apoi musica a percurs de nou, cu zgomotul seu voios și plãcut, stradele percurse asearã, din Sibiucetate.

La órele 9 s'a început în biserica nòstrã din Sibiucetate sfãntã liturgie împrennatã cu Doxologia cea mare, la urmã cu ingenunchiare și rugãciuni speciale pentru Maestãtea Sa.

A pontificat la sfãntã liturgie sèrbãtòrescã și la rugãciunile pentru augustul iubilat, Ilustritatea Sa domnul Archimandrit și Vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, asistat de P. O. Domni protopopi-asesori consistoriali Zacharie Boiu, Nicolae Cristea, Ioan Papiu, protopresb. și dir. sem. Dr. Remus Roșca, și diaconul Demetriu Cãmpean arhivar consist.

Acest regret te cuprinde cu atãt mai mult, când o auzi vorbind o românescã în dialect bucureștèn cu farmecul-i caracteristic. Ea însași ni-a exprimat regretele sale, cã nu-i este datã posibilitatea a întra în serviciul artei române, ceea-ce ar face cu atãt mai virtos, cãci e romãnã cu trup cu suflet, nãscutã în București, unde și-a fãcut studiile de conservator și unde pe scena teatrului național și-a validat pentru prima datã talentele dramatice, prin cari s'a înalțat. Dar lipsesc 3 condițiuni fórtè esențiale, cari îndepãrtézã din țarã talentele mai mari și anume dupã inșasi mãrturisirea d-șorei Bãrșescu n'au ce s'è jòce, n'au cu cine s'è jòce și n'au cui s'è jòce. Aceste 3 pedeci mari i-s'au pus în cale atunci, când dl Tache Ionescu i-a fãcut ofertul de-a trece la București și a primi angajamentul acolo, și aceste pãnã acuma n'au putut fi delãturate.

Feciòra preacuratã, al cãrei chip îl pòrtã în continu cu sine d-șora Bãrșescu și al cãrei duch îi inspirã torța artisticilor sale prestațiuni și creațiuni, se ajute ca se ajungã cãt mai curînd și neamul românesc la astfel de instituțiuni culturale, cari se pòtã adãposti talentele, ce ies din sinul s'eu.

Deca

Serviciul d-șeesc a decurs în plinã splendoré, responsurile liturgice date fiind de excelentul cor bisericesc condus de mæstrul profesor de musica George Dima.

Biserica era plinã de participanți: afarã de consistoriul nostru archidieceșan și de ales public, erau preșenți elevii seminariului nostru archidieceșan în frunte cu corpul profesoral seminariãl, școlã civilã de fete cu corpul seu profesoral, școlã elementarã de fete cu corpul seu învèțãtoresc în frunte, etc.

Autoritățile civile publice invitate la acest serviciu, s'au reprezentat și ele, afarã de cele militare, care au r'èspuns însè învitàrii, notificãnd cã militia celebrézã și ea sfãntã slujbã de sèrbãtòre afarã în cãmp sub cort, tóte confesiunile cu preoții lor militari.

În celelalte biserici ale nòstre din Sibiu au fost asemenea servicii comemorative: În biserica din Suburbul Iosefin a servit P. O. D. asesor consistorial Nicolau Ivan, participãnd la serviciu tinerimea studiósã dela școléle medii din Sibiu și bãeții școléi parochiale; — în bis. din Pòrta-Turnului a servit pãrintele admin. parochial Ioan Mihu, fiind presentã tinerimea scolarã și popor numeros.

Institutul „Albina“, și-a arãtat și el loiala sa atențiune față de țiua iubilarã, prin aceea cã biurourile institutului au fost închise dela órele 10 a. m. tótã țiua.

Chestia rentei brașovenilor, în senatul României. Vineri, în sèptemãna trecutã, dl Titu Maiorescu, profesor universitar și senator, a adresat urmãtòrea interpelare, în ședința Senatului:

„Am onóre a interpela pe d. ministru președinte și pe d. ministru al cultelor și instrucțiunei publice, asupra refuzului dumnealor de a-i plãti bisericei sf Nicolae și gimnasiului român din Brașov, anuitatea de 38,500 lei prevédutã în douè legi speciale ale Statului român.“

Responsul la interpelare nu'l cunòstem încã. Dl ministru-președinte Sturdza, și-a cerut cele trei țile reglementare, pentru pregãtirea r'èspunsului.

Ieri, Luni a fost se dee r'èspunsul.

În culoarele Senatului, spune „Drapelul“, se vorbea cã mai mulți senator vor lua cuvèntul cu acéstã ocașiune.

Guvernul, se țice, cã va cere, în urma explicațiunilor ce le va da dl Sturdza, un vot de încredere.

O frumósã armonie.

— Sfînțirea școléi comune gr.-or. și greco-cat. din

Turdaș, (lângã Orăștie). —

Turdaș, 21 Nov. v. 1898.

Dle Redactor!

Se știe cã între cele douè Metropoli române, de Sibiu și Blaj, s'a statornicit, cu ani înainte, o înțelptã învoire privitor la susținerea școléi confesionale-naționale în comunele mixte gr. orientale și gr.-cat., mai ales unde una din confesiuni fiind mai slab reprezentatã, nu pòte s'è și susținã școlã proprie. Acolo confesiunile s'è vor înțelege și vor susține la olaltã o școlã, eventual își vor și zidi edificiul la olaltã, cari vor fi proprietatea amèndurora în mësura contribuției la zidire, ori apoi numai confesiunea mai numèrosã, r'èmãnènd școlã proprietatea ei, iar confesiunea sorã mai micã, contribuind proporționat la plãtirea învèțãtorului și îngrijind de catechisarea elevilor sei

Ceva mai înțelepțesc abia s'è pòte închipui pentru buna și raționalã împreunã viețuire între frați. Și totuși în ce puține locuri poporul și conducătorii lui au înțeles și înțeleg binecuvèntarea din acest pact al bisericilor nòstre!

Post'au însè strãbãtute în chip îmbucurãtor de acéstã înțelepciune inimile și mințile conducătorilor poporului gr.-ort. și gr.-cat., din comuna Turdaș, (tractul Orăștiei), comunã cu mai mulți go.-or. și mai puțini gr.-cat.

Deja în anul trecut frunțașii acestei comune, în frunte cu preoții locali Adam Teodor (gr.-or.) și Dumitru Iancu (gr.-

sentimentelor sale, cã-i este mama. Fostul ei soț i-a pus acéstã ca condiție a întâlnirei. Tocmai prin acéstã zãvorire a sentimentelor, ele devin mai puternice, mai intensive, pãnã când la urmã isbucnesc într'o cãldurósã și înfocată îmbrãțișare a copilei, pe care o justificã prin împrejurarea, cã și-a adus și ea aminte de o așa ficã a ei, pe care a trebuit s'o pèrdã. Sosese óra despãrtirei. O scenã mai mișcãtòre abia se pòte închipui. Fostul soț stã rece; viața ce a dus-o soția sa deodiniórã dela despãrtire, nu-l pòte îndupleca s'o ierte. Ea trebuie s'è plece, deși copila o rógã s'è mai stee, cãci așa bucuross vorbește cu ea despre mumã-sã iubitã, pe care atãt de mult regreta cã n'a putut-o cunòce. Despãrtirea a fost reprodusã cu atãt farmec, încãt privitorii, mai ales femeile, plãngeau formal. Mama și plècã, frãntã de durere și suindu-se în o barcã, se aruncã mare.

Tot atãt de neîntrecutã a fest în Hero și Leandro, în care Duminecã a jucat pe Hero pentru a 331 órã, precum și în „Fiul codrului“ (Sohn der Wildniss), de T. Halm, unde a avut un rol mai ușor și mai mulțumitor, întru cãt sfîrșitul este cãsãtoria ficeii faurului grec cu cãpitanul haiducesc, pe care ea l'a înblãndit și civilizat.

Dacã cu atențiune urmãrești joel valorósei artiste, cu tóte subtilitățile gesticulațiunii și ale expresiunii feței, cari reoglinesc sentimentele-i interne, simțesci un adevèrat deliciu psihic, și înțelegi în mod complet predarea rolului, care te rãpesc cu desevèrșire, și te încãtușézã cu farmecul s'eu așa, încãt devii absolut stãpãnit de aceleași sentimente.

Nu-i mirare de acéstã nemãrginitã influințãre a publicului ascultãtor, cãci în d-șora Bãrșescu aflã întrupate acele însușiri, ce trebuie s'è le posedã un artist de frunte, și pe cari nimerit le indicã Schiller în strofa a 8-a din Punschlied, unde țice:

„Auch die Kunst ist Himmelsgabe,
„Borgt sie gleich aus irdscher Gut.“

D-șora Bãrșescu posedã în mare mësurã aceste 2 însușiri, darul, talentul înãscut și o înfãțișare, o staturã rarã. Fie ca aceste douè însușiri în mod armonie s'è susție încã îndelungã vreme în artista nòstrã, ca și pe viitor s'è continue a aduna lauri și glorie și și numelui român. ce-l pòrtã, și neamului român, pe care mult îl iubesc.

În egoismul nostru național o singurã împregiurare regretãm adãnc, cã nu pòte aduce artei romãne serviciile sale, înalțãnd nimbul aceleia.

cat.) s'au întrunit la Orăștie (reședința propopilor ambelor confesiuni), și poftind pe protopopii lor și pe alți bărbați cu interes pentru biserică, s'au sfătuit la o altă, și sfârșitul a fost, ca s'au hotărât în frăție susținerea unei școle comune anume așa, că gr.-cat. își sistă local pe a lor, 6r gr.-orientalii se-și mărescă localul de școlă, care n'ar fi putut cuprinde și pe copiii gr.-cat.

S'au pus pe lucru împreună, și ați școlă gr.-or. mărită, e gata, în 25 Oct. st. v. s'a și sfârșit și s'a predat destinațiunii.

Noua fundare școlară e un edificiu, ce ar putea străluci cu cinste și într'un oraș, stând mărturie despre aceea, că nu e nimic mai frumos și mai înțelepțeste, ca aceea, ca frații să fie împreună, și să lucreze împreună cu dragoste, că darul lui D-zeu se va pogori atunci asupra lor și asupra nunciilor lor.

Pe 24 Oct. v. a. c. școlă avea să fie gata. A și fost. În 25 Oct. apoi, a urmat sfârșirea ei, iarși în cea mai bună armonie a celor doi preoți români, gr. or. și gr. cat.

După terminarea serviciului divin anume, toți credincioșii amândouă confesiunilor care au fost în biserică în scolare, au mers din biserică în scolare, în frunte cu păstorii sufletești Teodor Adam și Dumitru Iancu, cari au început celebrarea sârbătorii a sfârșirii școlii. Tot poporul asculta cu evlavie și cu fețe pe cari se oglindea bucuria și fala pentru că își vede gata frumosul altar școlar.

La sfârșitul serviciului, părintele Teodor Adam ținu o cuvântare potrivită și pătrunzătoare pentru popor, arătând prin cuvinte blânde și alese, cum un popor numai atunci înaintază în toate privințele, dacă se ridică în cultură, în învățatură, iar la acesta să ajunge nu numai e vrednic de totă lauda, ci își și face sieși un mare bine poporul, care prețuiește școlă și jertfeste pentru ea!

Cuvântarea a făcut bună impresie și a fost o mângâitoare răsplătire sufletescă a poporului pentru cheltuielile și ostenețele aduse.

Că ați Turdașul a ajuns a se putea mândri cu această școlă la care își trimit copiii ambele confesiuni surori, e a să mulțumi ascultării poporului, apoi stăruințelor bune ale preotului gr. or. Teodor Adam, care mai mult a umblat, ca ideea să se realizeze, precum și ținutei binevoitoare și spriginitoare a domnului notar local Ioan Roșu, care încă în acest sens.

D-zeu să răsplătescă cu bine tuturora, și celor ce au jertfit, și celor ce au stăruit și condus așa bine treaba.

Coresp.

O operă mare.

— Din România. —

Înainte de asta cu 2 luni, noi am luat notiță despre aceea, că e vorba de tăierea unui canal navigabil dela Dunăre peste Dobrogea la Marea Neagră, între punctele Cernavoda — Constanta.

Luasem notiță după foile din — Budapesta!... Cele din România n'o aveau.

Acum după luni de zile chestia reinvie: o au acum și foile din Tară, dar — după „Revista Industrială“ din Paris! În adevăr revista francesă numită, aduce în numărul său dela 22 Octombrie a. c. o notiță asupra ideii, atrăgând... atenția inginerilor și întreprinzătorilor francezi asupra ei! Ea scrie:

„Un canal care plecând dela Cernavoda (Dunăre de jos) are a ajunge dela un percurs de 53 kilometri la Constanta, ar prezenta avantajul de a scurta cu 3 zile durata navigației pentru mărfurile ce es. și intră actualmente prin gurile Dunărei și se dirigează prin Bostor spre Mediterana.

„După un studiu al dlui inginer B. G. Assan, din București, acest canal n'ar costa mai mult de 20 milioane și venitul său ar trece de șese milioane pe an (adeacă mai mult de 25 la sută, ținând socotă de cheltuielile de întreținere și amortizare).

„Calculul sunt basate pe tonajul naveilor ce achită taxa de trecere a gurilor Du-

nărei; mișcarea acesta se ridică la 4 milioane de tone pe an și prezintă jumătatea tonajului canalului de Suez.

„Acastă întreprindere se prezintă în condițiuni excepționale de favorabile, de ore-ce guvernul român cheltuiește actualmente mai bine de 40 milioane franci pentru a face din Constanta primul port al Mării-negre.

„Cheltuielile portului sunt încredințate casei francesce Hellier și săparea canalului va putea fi terminată în patru ani, adecă în același timp cu desăvârșirea completă a lucrărilor portului, căci mai bine din jumătatea canalului se găsește sub etiagiul Dunărei, unde există albia veche a acestui mare fluviu, singurul care traversează Europa dela Vest la Ost

„Nu e fără interes a atrage atențiunea anteprenierilor francesi asupra lucrării, care trebuie să fie în curând pusă în studiu și în execuțiune“.

Intrigat de notița diarului francez, „Drapelul“ din București scrie în numărul său dela 1 Dec. n (19 Nov. v.) următoarea notiță:

„La cea dintâi ochire aruncată pe harta României, ori-cine vede de ce colosală importanță ar fi să se facă un canal între Dunăre și Marea Neagră, dela Cernavoda la Constanta. Distanța între aceste e foarte mică, terenul șes, dealurile paralele perpendiculare pe Dunăre: toate avantajele!“

Traduce apoi notița de mai sus a diarului francez, etr în numărul următor (2 Dec. n.) revenind și scoțând între altele la ivelă și importanța strategică a canalului, pe care și noi o accentuasem în notița noastră din Nr. 105, serie un articol mai lung, pe care îl vom reproduce, ca tractând cu pricepere această chestie și interesantă și importantă.

Monument lui ANDREIU ȘAGUNA.

Spre a ușura contribuțiile pentru monumentul proiectat a se ridica întru eternizarea memoriei arhiepiscopului și metropolitului Andreiu b. de Șaguna, redacțiunea diarului nostru deschide o rubrică specială, îndemnând și rugând pe amicii foii noastre a stăruia în cercurile cunoscuților pentru binevoitoare contribuiri, pe care le vom transpune imediat după primire Venerabilului Consistoriu arhiepiscopescan.

Nu ne îndoim, că clerul și inteligența noastră din toate părțile, va folosi privilegiul întru a-și achita o datorință sfântă către memoria unui mare binefăcătoriu al bisericii și neamului.

Sibiu, 24 Novembre 1898.

Redacțiunea.

Noutăți.

Parastas în Oradea-mare pentru metropolitul Miron Romanul. Cetim în „Familia“: Sâmbătă la 26 Novembre n. s'a serbat în biserică gr. or. din Oradea-mare parastas pentru repositul arhiepiscop și metropolit Miron Romanul. A celebrat vicarul Iosif Goldiș, asistat de protoposbiterii Toma Păcala și Petru Suciu, de presbiterul Ioan Groza și de diaconul I. Bode. La actul funerar au fost de față, din partea familiei, dl Paul Fășie jude tribunalul regesc de aici, cu oamă, împreună cu cea mai mare parte a inteligenței române din Oradea-mare.

De ale congresului electoral. După cum suntem informați ținerea congresului electoral pe ziua de 17 Decembre v. a. c. și cele următoare, s'a luat la cunoștință la locurile mai fnalte.

Diarul nostru va aduce în numărul de Joi deculariul cu convocarea congresului.

Candidați de preoți din Arhiepiscopul, chirotoniți întru preoți la Arad. Fiind scaunul arhieresc al arhiepiscopiei noastre veduiv, candidații de preoți aleși

în parochiile: Săcel, Bârghiș și Șomartin au fost de curând la Arad, unde au fost chirotoniți întru preoți prin Prea Sfinția Sa Domnul Episcop Ioan Meșianu. Și anume: în 18 Nov. n. a fost chirotonit întru presbiter clericul cu pregătire extraordinară Lazar Cocosș pentru parochia Șomartin (tractul Agniet); în 19 Nov. a fost chirotonit clericul absolut Aron Flucusș pentru parochia Săcel (tr. Seliștei) și în 20 Nov. chirotonit clericul abs. Ioan Dordea pentru parochia Bârghiș (tr. Agniet).

Liberat. Dl Tit Liviu Albin, a fost precum alăt „Tribuna“, liberat din prinsorea preventivă în care a stat peste un an de zile la A.-Iulia.

Dșora Olivia Irina Bărdosy, fosta elevă a institutului domnișoarelor engleze din Mindelheim (Bavaria) și fca dlui Iuliu Bărdosy, inspector școlar în retragere de aici, precum ni-se vestește din München, a avut succes eminent la examenul de calificatiune, pentru profesura de musică, depus înaintea comisiei regnicolare din Bavaria, și a obținut diploma pentru catedra de musică la preparandii și alte institute superioare de fete. În cât se știe, dșora Bărdosy este unica la noi cu asemenea calificatiune. Dintre 17 candidate dinsa a fost a doua la cel practic. Felicităm din inimă atât pe dșora Bărdosy, cât și pe părinții dsale.

Ședință festivă în Blaj. Societatea de lectură a teologilor dela seminarul archiepiscopescan gr. cat. din Blaj, a aranjat pe ziua de 3 Dec. n. (Sâmbat. trecută) o ședință festivă comemorativă din incidentul împlinirii alor 25 de ani dela mărta Archereului, a cărui nume îl poartă.

Programul festivității: „Iată Preotul mare“ cor; „Cuvânt de deschidere de președintele societății Victor Macaveiu teolog an IV; „Reprivire, asupra activității societății „In. M. Clain“. de Simeon Moldovan t. a. IV; „Fluturașul“, comp. de Iacob Murășan, cor.; „Unde ni sint visătorii“, de A. Vlăhuță, decl. de Vasiliu Suciu t. a. III; „Să serbăm“, discurs de Luca Rus t. a. IV; „Furtuna“, comp. de Iacob Murășan, solo-bass Victor Macaveiu; „Numai un Tatăl nostru“, schiță după G. B., de Demetriu Murășan t. a. IV; „Țiganul la vânat“, anecdotă decl. de Petru Florian t. a. I; „Să trăiască“, comp. de Iac. Murășan, cor.; „Inchiderea ședinței“, prin președinte.

Notăm, că am primit și noi „invitare“ la această festivitate, și anume în ziua sârbării însăși... S'a pus din Blaj la poștă în 2 Dec, și în 3 a sosit aici, precum arată stampila poștală...

DIN PUBLIC.

Pentru cele cuprinse în rubrica acesta, redacțiunea nu primesce răspunderea.

O întimpinare.

Brașov, 21 Nov. 1898.

D-le Redactor!

„Tribuna Poporului“ din Arad, Nr. 212 din 10/22 Novembre 1898, publică o corespondență din Brașov, datată din 7/19 Novembre a. c., relativă la persoana mea.

Ca binevoitori a da loc în colonele prețuitului diar ce redigiați, următoarelor rânduri:

I.

1) Consiliul comunal al urbei Turnu-Măgurele (jud. Teleorman, România) pusese în bugetul seu de pe anul 1889 suma de lei 5000 (cinci mii) pentru înființarea unui gimnasiu real.

În luna lui August, același an, am petiționat la ministerul de culte și instrucțiune publică din România pentru o funcțiune de profesor la vre-o școlă secundară.

Ministrul de atunci dl C. Boerescu m'a recomandat primarului din Turnu-Măgurele, Petru Crăiniceanu, ca acesta să mă numescă director și profesor de partea literară la nou înființatul gimnasiu real

La 1 Septembrie 1889 m'am prezentat în primăria din Turnu-Măgurele și mi-am luat decretul de director și profesor al nou înființatului gimnasiu din mâinile amintitului primar.

Spre deslășirea acolora, cari nu cunosc relațiile din România, observ, că gimnasiul a fost atunci curat comunal, adecă susținut întru toate numai de comună, de aceea dreptul primarului de a denumi directorul și profesorii, — se înțelege la recomandarea ministrului.

Îl primar, Petru Crăiniceanu, un om cu mult zel și iubire către noua școlă, dacă dăsteste poate mărturisii, că eu, când m'am dus acolo, n'am găsit nici local, nici bănci, nici tabă, ci numai 5000 lei puși în buget pentru acest scop.

Îm arangiat, cum am putut, mai întâi și mi-am înființat școlă primară de băieți. Am înștris școlarii și am început cu ajutorul lui D-zeu primul an școlar 1889/90. — A mai funcționat alătura cu mine un coleg

al meu, Stefan Petrescu, pentru partea științifică.

2) Dovadă că gimnasiul a mers bine, este faptul, că același primar a pus în bugetul anului 1890 încă 5000 lei pentru gimnasiu, — din cari aveau să se plătescă alți doi noi profesori necesari. Budgetul gimnasiului a fost deci în 1890: 10,000 lei.

Am încheiat și anul școlar 1890/91, — având acum și classa II, — primarului spre denumire pe Dumitru Dogariu pentru partea literară — Ioan Suciu, pentru partea științifică. — Nemaî fiind localul școlii primare de băieți suficient pentru două clase, primăria a închiriat pentru acest scop casele dnei Nisipeanu.

Am încheiat și anul școlar 1890/91, — eu afirm, cu bun succes. În decursul acestui an devine primar dl D. Mavrodineanu, — ginerele dnei Nisipeanu.

Noul primar, dl Mavrodineanu n'a prea avut dragoste și interes pentru noua școlă, — o pot mărturisi și colegii mei de atunci. Am avut o grămadă de neplăceri mai ales pentru curăț, dar și pentru leafa profesorilor. Densul n'a voit să mai pună în bugetul gimnasiului nimic peste cei 10,000 lei puși de dl Crăiniceanu, ca să nu se înființeze classa a III-a, și astfel să nu fim siliți a ne muta cu gimnasiul. — Dacă am vedut, că cu densul n'o pot scote la cale în nici un chip, am alergat la dl prefect, D. Popescu, și l'am rugat să intervină. Ne-am oferit noi, profesorii să lăgăm mai multe ore și să angajăm pe lângă noi 4 numai înecă unel, ca să fim 5.

La înștința mea dl prefect D. Popescu, a întrepreins o colectă, care a dat un rezultat de vre-o 3000 lei. Am scris la Minister, și acesta a recomandat spre denumire primarului pe dl Stefan Iosif, fost director la liceul din Brașov, plătit partea literară.

Primăria i-a plătit partea literară din colecta întrepreinsă de dl D. Popescu la înștința mea. — Pentru că localul era prea mic, ne-am mutat totuși din casele dnei Nisipeanu în localul cel vechiu al școlii de fete, pentru care se clădise într'aceea un local nou.

Greutățile, cu cari am avut să lupt în decursul anului școlar 1891/92 mă fac și ați să mă cutremur. Arhiva gimnasiului mi-e marmoră. Le-am îndurat însă toate pentru noul gimnasiu, la care am fost primul Director.

Am încheiat cu chiu și vai și anul școlar 1891/92. În decursul acestui an a devenit primar dl Nicolae Maimarolu.

Om tiner și cult, cu dragoste și interes către gimnasiu, el a pus în bugetul anului 1892 încă câte-va mii de lei pentru înființarea clasei a IV-a. A trebuit iarși să ne mutăm în casele diui Manolache Popescu, ne mai fiind suficient localul cel vechiu al școlii de fete.

Venind odată la Turnu-Măgurele dl general Gheorghe Manu, care era acolo ales deputat, ne-am prezentat cu dl primar și ne-am rugat, că fiind bugetul primarilor foarte îngreuiat cu cheltuieli, să l' trecă la stat. Prin intervenirea dlui general Manu, Ministerul instrucțiunii de atunci, dl Take Ionescu, a pus în bugetul statului pe anul 1893 suma, — dacă nu mă înșel, — pe lângă ce dădea comuna, vre-o 15,000 (mii) lei. Astfel gimnasiul a fost salvat și asigurată!

Cu începutul anului școlar 1893/94 s'a înființat și classa a IV-a, prin urmare toate clasele de lipsă unui gimnasiu real complet.

Tot atunci s'a făcut în personalul profesoral al gimnasiului schimbare, că în locul meu a fost recomandat spre denumire dl Dr. Stefan A. Popovici, fiul dlui Andreiu Popovici, fost mare comerciant în Brașov, iar eu am rămas numai profesor de partea literară.

Dr. Vasile Saftu.

(Va urma)

Poșta Redacțiunii.

Rugăm pe toți P. T. Domni, cari au comandat calendare pe 1899 să fie în așteptare încă 2—3 zile și negreșit să vor espeta.

Tipografia și librăria archid., Sibiu.

Părintelui V. Voina. Pentru lămurirea întrebării cunoscute să constat, că după canonul XIV al sinodului al VII-lea, stărețul sau egumenul unei mănăstiri poate chirotoni, în mănăstirea sa ceteți, dacă el însuși fiind preot a fost chirotonit de către Episcopul seu în vrednicia egumenului; 6r după canonul al V-lea al St. Nichifor mărturisitorului, patriarhul Țăragradului, stărețul sau egumenul poate chirotoni numai ceteți, ci și ipodiaconi. Vedă și arhieraticonul edat de episcopul Parthenie al Dunării de jos cu aprobarea Preasfințitului Sinod al bis. ortodoxe rom. din România la 1890: pag. 8. nota a 2-a

P. P. în C. Și din punctul nostru de vedere e imposibilă o asemenea scrisoare.

V. S. în B. Numai în patru numeri se pte; banii s'au predat administrației

Nr. 716—898

[209] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a treia Boz, ppresb. Mercurei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Roman“.

Dotatiunea împreună cu acest post este 141 fl. 60 cr.

Reflectanții la acest post sunt avisați a și înainta cererile de concurs, instruite conform normelor în vigore subsemnatului oficiu până la termenul susindicat.

Dela concurenți se așteptă, să se presinte în o Duminecă sau sârbătoare la biserică, pe lângă observarea §-lui 18 din „Regulamentul pentru parohii“, pentru a celebra și cuvânta.

Mercurea, la 12 Novembre 1898.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Mercurei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

I. Droch,
protp.

In *Tipografia archidieceșană*
a apărut:

ACAFISTUL

Preasânței
Născătoare de Dumneșeu

și
alte rugăciuni

ormate de Sinaxarin pentru tot anul și Pășchălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat	fl. —.85
jumătate până	1.05
în piele roșie	1.25
Ediția fină în piele neșă	2.—
piele chagrin	2.60
în mătase	3.85

Se află de vânșare la

Libraria Tipografiei archidieceșane,
Sibiu.

In *Tipografia Archidieceșană* au apărut.

Treptele formale
ale
învățământului

de
Dr. Petru Șpan.

Prețul 80 cr.

Se pot procura din

Libraria tipografiei archidieceșane
Sibiu.

In *Tipografia și Libraria archidieceșană, Sibiu*, se află de vânșare

Protocolul conșrului

ordinar și eștraordinar național-bisericesc

al

metropoliei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania,

convocat la Sibiu pe 15/27 Octobre 1874 pentru alegerea de metropolit.

Prețul 1 fl.

Pentru a înșeni și celor mai lipsiți copii de școlă procurarea de **cărți didactice**, ne-am decis a reduce preșurile la următoarele manuale:

Abcdar pentru școlêle pop. rom. de Z. Boiu, legat dela	fl. —.24	la fl. —.20
Aritmetica de V. Roman leg.	„ „	—08
Carte de citire I. de Z. Boiu, leg.	dela fl. —.40	„ „ —30
II. „ „ „	„ —.32	„ „ —25
Elemente de geografie de Z. Boiu	„ „ —.30	„ „ —15
Geografia de V. Roman	„ „	—08
Istoria naturii și fizica de Z. Boiu	dela fl. —.30	„ „ —15
„ patriotica de Z. Boiu	„ „ —.30	„ „ —12

Libraria Tipografiei archidieceșane, Sibiu.

In *Tipografia archidieceșană din Sibiu* a apărut

**DOTAȘIUNEA
CLERULUI.**

Reflexiuni asupra proiectului de lege despre întregirea venitelor preoșesci

de

ILIE DINURSENI.

Broșura se estinde pe 147 pagini și are următorul cuprins:

Un studiu asupra proiectului de lege mai sus numit, care s'a publicat în mai mulți numeri ai „Telegrafului Român“ din anul acesta. Memoriul dela 1850 al episcopului, mai târziu metropolitului

ANDREIU baron de ȘAGUNA,

asupra dotașunii clerului; apoi proiectul de lege despre întregirea emolumentelor preoșesci și în urmă interesanta motivare, cu care ministrul cultelor și instrucșunii publice a prezentat dietei acel proiect, și pe care diarele române au publicat'o numai în scurte excerpte.

Fiind chestiunea dotașunii clerului actuală, credem, că autorul acestei broșure a făcut un bun serviciu bisericei române, dând ocașune clerului a cunoșce cât mai de aprôpe numitul proiect care privesce atât de deapropo șorștea lui. Este în interesul bisericei că proiectul să fie cunoscut în cercuri cât mai largi, de aceea o recomandăm mai ales atenșunii clerului nostru, precum și a acelora, cari se interesază de mersul afacerilor nôștre bisericesci.

Prețul 1 coronă.

Se pôte procura din

Libraria Tipografiei archidieceșane, Sibiu.

In *Tipografia și Libraria archidieceșană, din Sibiu*, se află de vânșare

calendare block de părete cu stilul vechiu și nou (ediș. de România) a fl. —.75

Calendare pentru înșemnări după șeptemâni (Wochen-Vormerkkalender) a fl. —.75

Calendare pentru lumea ilustrată pe anul 1899 a fl. —.75

Orolôșe de buzunar americane.

Cu garanșă, că nickelul nu-și schimbă colôrea, construcșia mai esactă și mai bună decât a celor mai scumpe.

Preșul de bucată florini 3.—

Pe lângă garanșă, până unde ajunge provisiunea.

Lângă orologiu lanș argintit cu 60 cr.

Aparat de ras — automat.

Fox, fabricat veritabil de solingen, distins la multe eșpoșii, nu cere praxă. Tăierea eschisă. Lucru curat și comod. Scutesce de bôle de piele. Durabil și scutesce de spese.

O bucată fl. 3.—

Tăișul *** e din oșel strălucitor, celelalte părți din alpacca.

Un tăiș separat lângă el fl. 1.—

Se pot comanda la:

POLLÁK SÁNDOR, reprezentantul principal.

Budapeșta, V. ker. Kálmán-utca 17.

Colectanșilor se espedeză la 5 bucată, unul gratis. [183] 19—30

Ne-au sosit acuma:

Tabele de părete pentru cetit, româneșci	fl. 2.40
„ „ „ „ „ unșuresci	„ 2.40
„ „ istoria naturală (16 bucată colorate: regnul animal, vegetat și mineral)	„ 7.20
Tabele de mēșuri metrice cu espicare	„ —.80
Modele de desemn a 24 foi	„ 1.70

Libraria Tipografiei archidieceșane, Sibiu.